

Representantforslag 104 S

(2009–2010)

fra stortingsrepresentantene Torbjørn Røe Isaksen, Bente Stein Mathisen, Svein Flåtten og Gunnar Gundersen

Dokument 8:104 S (2009–2010)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Røe Isaksen, Bente Stein Mathisen, Svein Flåtten og Gunnar Gundersen om praktisering av gradert sykmelding i små og mellomstore bedrifter

Til Stortinget

Bakgrunn

Sykefraværet i Norge er i toppskiktet i OECD-området, og det er derfor en tverrpolitisk ambisjon å redusere sykefraværet. Et høyt sykefravær er ikke bare en utfordring for samfunnsøkonomien, målt i penger over statsbudsjettet, men en stor utfordring for bedriftene og ikke minst for den som er sykmeldt. Mange langtidssykmeldte kommer ikke tilbake til arbeidslivet, men går over på en eller annen form for trygdeytelse etter at sykepengerrettigheten er oppbrukt.

Siden 2001 har arbeidet med å redusere sykefraværet vært formalisert i avtalen om et inkluderende arbeidsliv mellom myndighetene og partene i arbeidslivet. Målet i avtalen har vært å redusere sykefraværet med 20 pst. i forhold til 2. kvartal 2001. Etter en økning i fraværet frem til 2002/2003 ble det fra 2004 av iverksatt nye virkemidler, med blant annet større bruk av gradert sykmelding. Som ett av flere virkemidler bidro dette til at sykefraværet ble redusert, men fra 2005/2006 har sykefraværet igjen steget. Ved utløp av IA-avtalen 31. desember 2009 var sykefraværet på samme nivå nasjonalt som da avtalen ble inngått første gang, i 2001.

For å forsterke arbeidet med å redusere sykefraværet har regjeringen inngått en ny avtale om inkluderende arbeidsliv med samme mål som den forrige.

I avtalen som ble inngått 23. februar 2010, ble det særlig lagt vekt på at virkemidler skal settes inn overfor den sykmeldte tidlig i sykdomsforløpet og at bedriftene skal tilrettelegge for at den enkelte skal benytte seg av gradert sykmelding.

Forslagsstillerne støtter forslaget om at gradert sykmelding skal være en hovedregel i sykmeldingspraksisen, og viser til at dette også har vært fremmet en rekke ganger tidligere. Det er imidlertid viktig å sørge for at det også tilrettelegges bedre for bedriftene slik at gradert sykmelding kan benyttes. For mange små og mellomstore bedrifter vil det kunne være utfordringer knyttet til graderte sykmeldinger, da virksomheten ikke har tilstrekkelig bredde i arbeidsoppgavene. Det er derfor en forutsetning for små og mellomstore bedrifter at arbeidslivsbestemmelsene styrker muligheten for utveksling av arbeidskraft mellom bedrifter.

Det er flere måter å gjøre arbeidslivet mer fleksibelt på for at små og mellomstore bedrifter skal kunne praktisere den nye hovedregelen for sykmeldingspraksis. I Nederland, hvor man har lyktes med å redusere sykefraværet fra et høyt nivå, er det etablert en anledning for å melde inn ledig arbeidskraft – altså restarbeidsevne hos en arbeidstager som ikke kan benyttes i den virksomheten hvor arbeidstageren er ansatt – til en form for kompetansepool. Fra denne kan andre bedrifter leie inn arbeidskraft. For at en slik ordning skal virke etter hensikten, er det viktig at den støtter opp om normale lønns- og arbeidsvilkår samt at den ikke skaper mer byråkrati.

En annen måte å styrke fleksibiliteten i arbeidslivet på er å myke opp bestemmelsene i arbeidsmiljøloven som omhandler innleie mellom bedrifter. Muligheten for dette ble innskjerpet i 2007, da regjeringens forslag til innstramming av arbeidsmiljøloven §§ 14-12 og 14-13 i Ot.prp. nr. 54 (2006–2007) ble vedtatt. Hensikten med innstrammingen ble fra regje-

ringens side sagt å være for å motvirke sosial dumping. Et mindretall fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre advarte mot denne innstrammingen:

«Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at et funksjonelt og tilpassningsdyktig arbeidsmarked forutsetter at det finnes fleksible muligheter for innleie mellom produksjonsbedrifter. Et regelverk for leie av arbeidstakere mellom produksjonsbedrifter må utformes slik at de kan brukes både i oppgangs- og nedgangstider. De innstrammingstiltak som Regjeringen legger opp til for innleie av arbeidstakere, vil virke i motsatt retning og bety mindre fleksibilitet og mindre tilgjengelig arbeidskraft.»

Forslagsstillerne mener innstrammingen også legger hindringer for små og mellomstore bedrifter til å følge hovedregelen om gradert sykmelding som nå er lagt gjennom den nye IA-avtalen. Med tanke på at det nå også jobbes med en ny modell for arbeidsgiverfinansiering av langtidsfravær, er det viktig å sør-

ge for at bedriftenes rammevilkår for å følge opp hovedregelen om gradert sykmelding styrkes.

Forslag

På dette grunnlag fremsettes følgende

f o r s l a g :

I

Stortinget ber regjeringen om å fremme forslag til endringer i arbeidsmiljøloven og eventuelt andre lover, som styrker små og mellomstore bedrifters fleksibilitet og mulighet til å praktisere hovedregel om gradert sykmelding.

II

Stortinget ber regjeringen om å utrede muligheten for å etablere en kompetansepool etter mønster fra Nederland som virkemiddel i sykefraværarbeidet.

25. mars 2010